

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 lipca 2019 r.

Poz. 5117

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.417.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 lipca 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII.69.2019 Rady Miejskiej w Strumieniu z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków, form i trybu przyznawania stypendiów w ramach Gminnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w części obejmującej: § 2 pkt 1 w brzmieniu "lub absolwent" oraz § 2 pkt 2 w brzmieniu "lub absolwent", a także § 4 ust. 3 pkt 5 w brzmieniu: "numer PESEL ucznia", § 4 ust. 4 pkt 1 w brzmieniu: "w tym artystycznych" załącznika Nr 1 do uchwały, jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. 2018 r. poz. 1457 ze zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 maja 2019 r. Rada Miejska w Strumieniu przyjęła uchwałę Nr VIII.69.2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków, form i trybu przyznawania stypendiów w ramach Gminnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 czerwca 2019 r.

W toku oceny legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W podstawie prawnej uchwały Rada przywołała m.in. przepis art. 90t ust. 4 ustawy. Zgodnie z ww. przepisem w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Zatem ogólne ramy wsparcia udzielanego przez gminę rada określa w programie uchwalanym na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy, następnie zaś ustala szczegółowe warunki udzielania pomocy w ramach tego programu - w uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego, podejmowanej na podstawie i w granicach art. 90t ust. 4 ustawy.

Zgodnie z § 2 załącznika Nr 1 do uchwały *o stypendium za wyniki w nauce może ubiegać się uczeń, który po ukończeniu w danym roku szkolnym zajęć dydaktyczno-wychowawczych spełnił łącznie następujące warunki: 1) uczeń lub absolwent szkoły podstawowej: w wyniku rocznej klasyfikacji osiągnął ze wszystkich przedmiotów średnią arytmetyczną co najmniej 5,60 oraz reprezentował szkołę w danym roku szkolnym w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (z wyłączeniem konkursów artystycznych i sportowych), 2) uczeń lub absolwent gimnazjum: w wyniku rocznej klasyfikacji osiągnął ze wszystkich przedmiotów średnią*

arytmetyczną co najmniej 5,50 oraz reprezentował szkołę w danym roku szkolnym w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (z wyłączeniem konkursów artystycznych i sportowych).

Należy zwrócić uwagę, iż przedmiotowa uchwała nie może obejmować swoim zakresem absolwentów szkół. Brzmienie powołanego wyżej przepisu art. 90t ust. 4 ustawy przesądza o tym, że stypendium przyznaje się uzdolnionym uczniom. Z kolei stosownie do treści art. 3 pkt 11 ustawy ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o uczniu, należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków. Powyższa ustawowa definicja „ucznia” wyklucza zatem w sposób jednoznaczny absolwentów szkół.

W § 4 ust. 3 pkt 5 załącznika do przedmiotowej uchwały Rada nałożyła obowiązek wskazania numeru PESEL ucznia we wniosku o stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia naukowe.

Zdaniem organu nadzoru obowiązek wskazywania numeru PESEL nie znajduje uzasadnienia prawnego, a tym samym jest sprzeczny z art. 90t ust. 4 ustawy. Należy stwierdzić, że dane osobowe, w części obowiązku podania nr PESEL wykracza poza zakres danych niezbędnych do realizacji celu, dla którego dane są przetwarzane – w analizowanym przypadku przyznania stypendium naukowego. Weryfikacja danych zawartych we wniosku nastąpić może w oparciu o pozostałe wymienione tam dane wnioskodawcy (tu: imię i nazwisko, adres zamieszkania) oraz dane, którymi organ dysponuje z urzędu. Tym samym, obowiązek podania nr PESEL, który nie jest niezbędny do załatwienia przez organ sprawy, uznać należy za sprzeczny z zasadą minimalizacji danych osobowych (adekwatności), wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c przywołanego wyżej rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Ponadto w § 4 ust. 4 pkt 1 załącznika do uchwały Rada postanowiła, iż do wniosku o przyznanie stypendium należy dołączyć w przypadku uczniów ubiegających się o stypendium za wyniki w nauce: zaświadczenie dyrektora szkoły o uzyskanej przez ucznia w danym roku szkolnym średniej arytmetycznej ze wszystkich przedmiotów oraz potwierdzenie udziału ucznia w olimpiadach przedmiotowych, konkursach, w tym artystycznych (z wyłączeniem konkursów artystycznych i sportowych).

Wskazanie, iż uczeń ma do wniosku dołączyć potwierdzenie udziału w olimpiadach przedmiotowych, konkursach, w tym artystycznych jednocześnie w dalszej części tego przepisu wyłączając konkursy artystyczne i sportowe powoduje, iż następują wątpliwości co do jego interpretacji. Sytuacja taka powoduje, że obowiązujący przepis prawa miejscowego jest niejasny, a taki stan niepewności co do treści obowiązującego prawa jest niedopuszczalny w demokratycznym państwie prawnym i stanowi naruszenie art. 2 Konstytucji RP: „Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.”. Z konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego, wynika bowiem zasada zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Jedną z pochodnych tej zasady jest również nakaz tworzenia przepisów jasnych i zrozumiałych dla adresata, niedopuszczających nieograniczonego luzu interpretacyjnego objawiającego się m.in. w ustalaniu znaczenia przepisów prawa wyłącznie w drodze działań faktycznych związanych ze stosowaniem tych przepisów. Prawodawca powinien zatem stanowić normy sformułowane w sposób jasny, precyzyjny, jednoznaczny i wewnętrznie spójny zgodnie z regułami poprawnej legislacji. Niezachowanie tych wymogów przy formułowaniu przepisów prawa występuje wówczas, gdy treść określonych przepisów w danym akcie prawnym jest na tyle wieloznaczna i nieprecyzyjna, że nie pozwala na wywiedzenie z nich w drodze wykładni jednoznacznej normy prawnej, co z kolei może stwarzać warunki sprzyjające naruszeniu praw jednostki lub uniemożliwić stosowanie przepisów, w których niejasne regulacje są zawarte.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak